

Struja se u Crnoj Gori proizvodi uglavnom uz pomoć hidroenergije, a najvažniju ulogu imaju hidroelektrane Piva i Perućica. Takođe, postoji termoelektrana u Pljevljima, kapaciteta 218.5 MW, koja se snabdeva ugljem.

Crna Gora nedavno je retroaktivno promenila svoje statističke podatke o korišćenju biomase za grejanje i hlađenje. To je imalo značajan uticaj na podatke u vezi sa obnovljivim izvorima. Na primer, CG je 2014. prijavila učešće obnovljivih izvora od 44,9 odsto. Ipak, kada se uzmu obzir revidirani podaci, ispostavlja se da je zemlja target premašila još 2009. Da bi se situacija raščistila, Vlada je u martu 2016. usvojila moratorijum na odluke o izgradnji novih elektrana baziranih na obnovljivim izvorima.

Crna Gora je zemlja u kojoj se i pokretanje male hidroelektrane od 18MW 2015. smatra velikim uspehom. U razvojnoj fazi su i projekti za izgradnju još dve vetroelektrane Krnovo i Možura, za koji su koncesije i PPA već odobreni. Očekuje se da dobiju dozvole tokom 2017. i 2018. Iako je NREAP 2013. procenio da će kapaciteti u CG do 2020. biti prošireni za 150MW, izgleda da su ovo dve jedine elektrane koje će do te godine biti izgrađene.

Potencijal obnovljivih izvora energije sa aspekta troškovi-konkurentnost:

Crna Gora ima značajan hidropotencijal od 1,3GW koji podrazumeva dodatne troškove i čiji bi razvoj, takođe, mogla da onemogući regulativa iz oblasti ekologije. Ulaganja u solarne i vetro takođe bi mogla da budu interesantna opcija u ovoj zemlji. Uz manje vanredne troškove moglo bi da bude obezbeđeno dodatnih 300MW solarne i 1,7GW energije vetra, što je daleko više od onoga što je predvideo NREAP. Što se tiče vetropotencijala, najinteresantnije lokacije su primorje i brda u okolini Nikšića.

Investicioni okvir za obnovljivu energiju

FIT sistem je trenutno na snazi u Crnoj Gori. Odnosi se na sve RET i obezbeđuje podršku za 12 godina. Takođe, merna šema za elektrane kapaciteta do 50MW usvojena je početkom 2016. Za solarni PV ukupna kvota je samo 10MW, iako postoje izgledi da će solarna energija biti izuzeta iz ograničavanja kvota.

Prema mernoj šemi, snabdevač energijom dužan je da preuzme viškove struje na mesečnom nivou. Potrošač plaća samo količinu energije preuzetu sa mreže, uz prateće troškove. Zbog činjenice da ima mnogo sunčanih dana, ova šema čini male PV sisteme veoma privlačnim za investitore, posebno u turističkom sektoru.

Glavne prepreke za razvoj vetroprojekata su izgled tla i proces eksproprijacije. Ne zna se ko je vlasnik određenog dela privatnih poseda, nema mapa niti precizne katastarske dokumentacije. Takođe, prepreke za razvoj održivih energetskih kapaciteta je nepostojanje dobrih modela finansiranja, kao i nedovoljno razvijena ekološka svest.

Sa druge strane, strani investitori ocenjuju da PPA u Crnoj Gori nudi stabilan okvir

finansiranja u ovoj oblasti. Iako je svaki proizvođač deo odvojene balansne grupe, nema nikakve nadoknade za devijacije u planiranoj proizvodnji. Ako ima kašnjenja u isplati, plaća se kamata na taj period. Šta više, proizvođači iz obnovljivih izvora mogu lako iz sistema podrške da izađu na tržište. U obavezi su da prodaju struju na tržištu minimum 12 meseci, ali to vreme je izuzeto iz ukupnog perioda u kome im je garantovan status privilegovanog proizvođača.